

Framfylkingens organisatoriske og etiske handlingsplan



«TRYGG, ÅPEN og
INKLUDERENDE»

Innholdsfortegnelse

<i>Innledning</i>	<i>0</i>
<i>Organisasjonskultur- trygg, åpen og inkuderende.....</i>	<i>1</i>
<i>Etiske retningslinjer for Framfylkingen</i>	<i>3</i>
<i>Framfylkingen skal være barn og unges talerør!</i>	<i>4</i>
<i>Åpen og solidarisk organisasjon</i>	<i>5</i>
<i>Det er barna som skal arve jorden- en mangfoldig jord.....</i>	<i>6</i>
<i>Fritidserklæringen</i>	<i>7</i>
<i>Generalsekretærens fem tips til inkluderingsarbeidet:</i>	<i>9</i>
<i>Trygg organisasjon med trygghetsgaranti.....</i>	<i>10</i>
<i>Rutiner og beredskap.</i>	<i>13</i>
<i>Handlingsplan</i>	<i></i>

Innledning

Målet med denne planen er at framlagene enklere skal hente inn den kunnskapen de trenger for å drifte aktiviteter og sikre at framlaget har trygge og gode rutiner og metoder. Planen er retningsgivende for alle nivåer i organisasjonen og skal gi noen svar.

Det har vært et behov for å samle kunnskap rundt organisasjonskulturen, aktuelle tema og det holdningsskapende arbeidet i Framfylkingen.

Framfylkingen blir oppfattet og omtalt ulikt, alt ettersom hvilket framlag du kommer fra, og hvilken oppfatning det enkelte medlem har.

Det gir trygghet og styrke om vi har enighet rundt det grunnleggende, som hva vi står for og hvordan vi handler, og derfor er det lurt å jobbe for å få en felles oppfatning av vårt formål, drift og historie.

Når vi har felles forståelse av mål og verdier og samarbeider for å oppnå dem - vil Framfylkingen bli den organisasjonen vi ønsker å være.

Vi ønsker oss mange flere medlemmer og vi ønsker at Framfylkingen er en organisasjon som er trygg, inkluderende og åpen for alle. Men hva innebærer dette for framlagene og hvordan oppnår vi det? I en barne og familieorganisasjon kan vi ikke begrense aktivitetene til vår egen familie. Alle barn er våre barn; sier vi. Hvordan kan vi vise det i praksis?

Framfylkingen er bygget på verdier om solidaritet. Vi vet at det er mange familier som ikke har tilbud de kan delta i og at økonomien ikke strekker til for å gi barna fritidstilbud. De trenger vårt felleskap.

Framfylkingens organisatoriske og etiske handlingsplan skal være framtidrettet, ansvarlig og skal kontinuerlig jobbes med i alle Framfylkingens organer. Det vil si alle grupper, lokallag, fylkeslag, utvalg, komiteer og styrer.

Framfylkingens 20. Landsmøte 19.-21. november 2021 vedtok i forbindelse med rullering av planen at Sentralstyret skal sikre trygt organisatorisk arbeid i Framfylkingen som følger:

- Sentralstyret må sørge for felles skoloring for ledere i lag og fylkeslag.*
- Sentralstyret skal utarbeide rutiner for hvordan overtramp av «Trygg, åpen og inkluderende» skal håndteres.*

Sentralstyret har i perioden gjennomført styrekurs og ledersamlinger som ivaretar vedtakene gjennom opplæring i organisasjonskunnskap og drift av framlag. Dette skal være et kontinuerlig tilbud til framlagsstyrene.

Framfylkingens sentralstyre har innført rutiner for varsling og opprettet varslingsutvalg. Tiltaket beskrives i planen. Og som en konsekvens er det også foreslått vedtektsendring med ny paragraf om varslingsutvalg til behandling på Framfylkingens 21. ordinære landsmøte.

I planen finner dere også henvisninger til dokumenter og retningslinjer som ligger digitalt og forslag til handlingsplan for gjennomføring av tiltakene. Vi oppfordrer framlaga til å delta på kurs og opplæring som tilbys. Slik vil vi sikre at aktivitetene i framlag, fylkesvis og på landsomfattende arrangement er trygge, inkluderende og åpne og i tråd med Framfylkingens formål.

Lykke til i det viktige arbeidet dere gjør i framlagene i Framfylkingen.

Oslo 15.4.2023

Kristin Sæther /s/
Leder

Tonje Tovik/s/
Generalsekretær

Organisasjonskultur- en trygg, åpen og inkluderende organisasjon

For å sikre god organisasjonskultur i Framfylkingen og felles plattform med en felles forståelse om hva en trygg, åpen og inkluderende demokratisk organisasjon er, må man jobbe med temaene på alle nivåer. Innholdet i denne planen skal anses som *retningsgivende*, gi nødvendig *kunnskap* og være et *arbeidsverktøy* for framlagene spesielt, og for alle styrer, utvalg, komiteer og for medlemmer generelt.

Alle skal føle seg inkludert og trygg.

Det er viktig å oppleve trygghet i aktivitet og i samvær med andre i Framfylkingen. Voksne og barn skal ta ansvar for hverandre, være omsorgsfulle og inkludere alle i aktivitetene. I Framfylkingens aktiviteter skal ingen være engstelig for å bli mobbet, trakassert, ekskludert eller bli forskjellsbehandlet. Det skal være rom for å si sin mening og mulighet for uenighet i sak. Samtidig må man møte hverandre med respekt og raushet og lytte til andres synpunkter. Voksne ledere må være spesielt oppmerksom på å være en **god rollemodell**.

Du har sikkert hørt uttrykket **hersketeknikker** før. Det er en form for maktbruk som vi ikke liker, men som for eksempel kan oppstå i møter. Vi jobber for at det skal være trygt å delta og å si sin mening, allikevel hender det også at man blir offer for hersketeknikker i Framfylkingen, og av folk du kjenner. Dessverre er hersketeknikker en effektiv måte å ta fra andre makt. At man blir offer for en hersketeknikk oppfattes ikke alltid umiddelbart, så for å unngå det, er det lurt å vite litt om hva hersketeknikker er.

Brukeren av teknikkene forsøker bevisst eller ubevisst å bevare sin makt, posisjon og omdømme. Det oppstår gjerne i diskusjon i møter for eksempel hvis en har gått tom for saklige argumenter. Eller når en føler seg usikker og sin verdi truet og/eller fordi vedkommende ønsker å markere sin posisjon.

Det kan oppleves som om brukere av hersketeknikker ønsker å presse viljen sin igjennom, på bekostning av andres rettigheter og meninger, og for enhver pris. Dette er en form for kommunikasjon som er ødeleggende for inkludering, hindrer demokrati og begrenser åpenheten, og dermed går i kategorien: **dårlig organisasjonskultur**. Det må derfor understrekes at det i Framfylkingen ikke er akseptabelt å bruke hersketeknikk i felles møter og i møte med hverandre.

Hersketeknikker kjennes igjen ved blant annet disse fem punktene:

- **Usynliggjøring.**
- **Latterliggjøring.**
- **Tilbakeholdelse av informasjon.**

Organisasjonskultur

Organisasjonskultur er holdninger, erfaringer, oppfatninger, verdier og praksis som er utviklet i organisasjonen over tid.

Organisasjonskulturen er det usagte, det man tar for gitt – og med andre ord *måten man gjør ting på* i organisasjonen.

Framfylkingen skal ha en organisasjonskultur som gjenspeiler våre holdninger og verdier.

- **Fordømmelse uansett hva du gjør.**
- **Påføring av skyld og skam.**

(kilde: Berit Ås, 1979)

Eksempler på dette er om noen kommenterer noe om deg som er personlig som ikke hører med i diskusjonen. Eller om en som sitter i gruppen rundt deg 'sukker', eller gjør synlige uttrykk med ansiktet som å himle med øynene, eller ler og lignende mens en annen snakker. Eller at du opplever at du 'aldri' får ordet, og at det gis til en annen selv om du gir tegn for å få ordet.

Merk at slike ting kan skje uten at det er bevisst hersketeknikk.

Opplever du dette, kan en løsning være er å ta det opp i etterkant av episoden med den som utsetter deg for det, eller be om å få bistand fra ledere og folk du stoler på i organisasjonen. Det er viktig å si ifra slik at den som gjør dette også får mulighet til å endre adferd og reflektere over hvordan det virker på andre. Det kan bli gode samtaler ut av en løsningsorientert konfrontasjon.

I de tilfellene det oppstår konflikter, kan en dårlig organisasjonskultur utvikle seg og bidra til at Framfylkingen ikke er den organisasjonen vi ønsker at den skal være. Dette kan føre til at medlemmer opplever utrygghet, utenforskap eller melder seg ut.

Framfylkingen ønsker at folk og nærmiljø har en positiv innstilling til organisasjonen. I aktiviteter med barn, unge og familier kan bruk av alkohol og andre rusmidler skape usikkerhet og utrygghet. Det tjener ikke vårt formål, og derfor er Framfylkingen en alkohol og rusfri organisasjon.

Etikk – hva er det?

En etisk handlingsplan er verktøyet organisasjonen skal bruke og etter beste evne i felleskap etterleve. Den etiske handlingsplanen er et slags moralkompass som viser vei til det Framfylkingen mener er rette handlinger i vår virksomhet. Det krever at vi har en felles forståelse av hva som er «rett og galt» Handlingsplanen skal sikre oss en trygg åpen og inkluderende organisasjon.

Etisk vilje(samvittighet). Vi snakker ofte om at vi har dårlig samvittighet for noe. Det betyr at vi vet at vi har gjort noe som ikke var slik vi ønsker det eller som andre forventet. Du kan ha ment det du sa eller gjorde som positivt eller som konstruktiv kritikk, men opplever i etterkant at noen ble såret, skuffet eller sint. I etterkant kan man forstå at den andre parten opplevde det som ugreit, og får dårlig samvittighet og angrer.

Å følge retningslinjene vi har blitt enige om vil gjøre det enklere å vite hva som er rett og unngå det som er galt. De forventninger vi har til hverandre vil være lettere å avklare og man unngår å gjøre ting som sårer eller ødelegger for andre. Målet er at vi skal ha det trygt og gøy og få utført de oppgavene vi har i felleskap, uten å være redd for å gjøre feil når vi er sammen i organisasjonen.

Etikk er læren om moral; det samme som moralfilosofi. Etikkers formål er å studere hvordan man bør handle, og å forstå begrepene vi bruker når vi evaluerer handlinger, personer som handler og utfall av handlinger. Sentrale begreper om handling som etikken anvender og studerer, er «riktig» og «galt», «tillatelig» og «utillatelig», «god» og «dårlig».

(Kilde: Store norske leksikon på nettet)

Etiske retningslinjer for Framfylkingen

Ideologi:

Framfylkingen er en ideologisk og demokratisk organisasjon. Dette stiller krav til medlemmene og spesielt til ledere (alle voksne) internt om å akseptere og etterleve formålet vårt og våre etiske retningslinjer. I tillegg stilles det definerte og udefinerte krav til oss fra de menneskene som betrakter Framfylkingen og vår aktivitet fra utsiden.

Åpenhet:

Framfylkingen og framlagene er en åpen organisasjon som inviterer alle medlemmer til å se inn i virksomheten, regnskap og protokoller. Dette fordi åpenhet er grunnlaget for en demokratisk utvikling.

Å åpent dele erfaringer og bilder fra virksomheten har noen begrensninger med hensyn til personvern. Det er spesielt viktig å ha avklart hvilke regler som gjelder i sosiale medier og lære seg digital dømmekraft.

En åpen organisasjon krever at alle tar ansvar for å inkludere alle. Mobbing kan ha årsak i opplevelse av å være utestengt og kan føre til mobbing av andre. Framfylkingens medlemmer må aktivt motarbeide utenforskap.

Lojalitet:

Medlemmets lojalitet til organisasjonen og dens beslutninger er viktig for organisasjonens utvikling. Vi har åpne diskusjoner før vedtak, men står bak de vedtak som fattes i organisasjonens organer. Framfylkingens ledere og medlemmer stiller opp for hverandre, bryr seg om hverandre og løser problemer sammen.

Troverdighet:

For å utvikle en god organisasjon må alle ledd i organisasjonen ha troverdighet. Vi må ikke bevisst gi uriktig eller holde tilbake informasjon. Unntak er informasjon som er belagt med taushetsplikt. Det stilles krav til at alle som skal inneha lederoppgaver i Framfylkingen skal være trygge ledere. Medlemmer og ledere på alle plan må være bevisst på sine roller. Ingen skal utnytte sin posisjon for å oppnå personlige fordeler.

Trygghet:

Alle har krav på å føle seg trygge i all aktivitet. Eldre skal være et forbilde for de yngre. Derfor må de være seg bevisst sin væremåte og rolle. Foreldre lar sine barn delta i vår aktivitet og dette stiller krav til Framfylkingens ledere. Alle voksne som deltar i aktivitet sammen med barn må regne seg som ledere. Voksne som er sammen med barn og ungdom i våre aktiviteter skal ikke utøve vold, utnytte andre eller begå seksuelt overgrep.

Framfylkingen er en rus og alkoholfri organisasjon. Framfylkingen vil aldri oppfordre til bruk eller servering av alkohol. Dette gjelder også utenlandsreiser til våre søsterorganisasjoners arrangement, selv om det er andre regler og kultur for bruk av alkohol på reisemålet.

Økonomi:

Åpenhet og demokratiske beslutninger må ligge til grunn for våre økonomiske handlinger. Framlagets

Økonomi må forvaltes slik at den fremmer aktivitet for barn og unge. Framlagets penger er til felleskapet og ikke til personlig vinning.

Framfylkingen skal jobbe for at barn og unge, direkte eller indirekte, ikke skal utsettes for press fra medier til å kjøpe ting pga. press om status eller utseende og/eller delta i spill som koster penger eller lignende.

Framfylkingen skal så godt det er mulig tilby aktiviteter alle kan ha råd til og/eller sørge for at man i felleskap kan få det.

Et feiltrinn:

Å være raus og ha omsorg for hverandre gjelder også når det gjøres feil. Alle kan gjøre feil og av feil kan vi lære. De fleste ganger vil det være best for alle at man rydder opp og finner gode løsninger i felleskap. Brudd på retningslinjene kan varsles til varslingsutvalget.



Ta barn på alvor!

Framfylkingen skal være barn og unges talerør!

Demokrati i praksis

Framfylkingen tar barn og unges meninger på alvor og er en arena for opplæring i demokrati og aktiv deltakelse i samfunnslivet.

Framfylkingens aktiviteter er tilrettelagt av, for og med barn og unge. Medbestemmelse og demokrati er en viktig del av organisasjonens virksomhet. Gjennom organisasjonens aktivitet skal medlemmene få praktiske erfaringer i demokratiske spilleregler.

Alle medlemmer har stemmerett og Framfylkingen skal gi alle mulighet til å delta i alle organer. Gjennom aktiv deltakelse i beslutningsprosesser blir barn og unge med på å forme organisasjonen og samfunnet.

Strukturer, arenaer og metoder vi har og bruker i demokratiopplæringen:

- **Landsmøte** - organisasjonens høyeste organ.
- **Barnas Landsmøte** – en møtearena for barn og demokrati og som rapporterer direkte til LM. Representantene sendes fra lokallag.
- **Sentralstyret** er valgt av landsmøtet til å ivareta organisasjonen mellom landsmøtene.
- **Utvalgsstruktur**- sentralstyrets arbeidsverktøy som utvikler organisasjonen og ivaretar mål og tiltak. Utvalgene består av sentralstyremedlemmer og andre aktive medlemmer.

- **Framlaget**- lokal plass for opplæring i demokrati gjennom aktivitet. Framlaget er for mange barn den første arenaen hvor barn oppfordres til å bestemme på demokratisk vis.
- **Barnekonferanser - Temamøter** hvor barns meninger tas på alvor og hvor de kan ta standpunkt for å endre verden!
- **Demokratiskole** - Nordisk samarbeid for ungdommer gjennom ABN (Arbetarrørelsens barnorganisasjoner i Norden) med opplæring i demokrati. En viktig møteplass for samarbeid og felleskap.



Åpen og solidarisk organisasjon

Våre handlingspunkter:

- *Med åpen mener vi at alle er velkomne som medlem hos oss om de kan si seg enig i, og etterfølge retningslinjer og formålet med organisasjonens arbeid.*
- *Trygge barn er glade barn. Dessverre er det mange barn som ikke opplever at hverdagen er god. Å bli mobbet eller holdt utenfor skaper utrygghet og bidrar til utenforskap. Det skal være godt å være barn. Alle har rett til å oppleve tilhørighet og kjenne seg inkludert.*
- *Framfylkingen skal være en plass der barn og unge får delta, oppleve å bli hørt og oppleve et felleskap. Vi vil bidra til at man kan lære om demokratiske prosesser/påvirkningsorganer gjennom opplæring med lek og aktivitet, på den måten blir de rustet til senere å møte og bidra til samfunnet som trygge og gode voksne.*
- *I Norge har fattigdommen økt, og flere familier isolerer seg. At barn vokser opp i fattigdom strider mot vår rettferdighetssans og får uheldige konsekvenser for samfunnet. Framfylkingen vil samarbeide tett med andre for å styrke kampen mot fattigdom i barnefamilier. Lokalt kan framlaget bety mye for mange i dette arbeidet.*
- *I dagens verdensbilde er det viktig at Framfylkingen også sier ifra om krenkelser av barns rettigheter når det gjelder barn på flukt i flyktningeleirer, og barn i krigssoner som i Jemen, Ukraina og Palestina, og Norges anliggender med salg av våpen. Vi vil påvirke til å ratifisere FNs atomvåpenforbud. Vårt engasjement gjennom Barnas 1.mai appell, innlegg i aviser og tema på møter skal gir våre medlemmer utvidet syn og løsninger på hvordan de kan påvirke beslutninger som tas.*

- *Framfylkingen vil arbeide for at alle barn får gode oppvekstvilkår og like muligheter til en god oppvekst både nasjonalt og globalt. I Norge er barn og unges skolehverdag en viktig arena for identitet og vennskap, med kan oppleves vanskelig for de som faller utenfor. Vi mener at barn og unge skal ha like rettigheter til et godt arbeidsmiljø som voksne. Globalt er det det andre rettigheter som må stå foran, og Framfylkingen skal jobbe aktivt i kampen mot barnearbeid. Et av de viktigste virkemidlene i kampen mot barnearbeid er å satse på skolegang og at skolen er tilgjengelig og gratis for alle i hele verden. Solidaritet med alle verdens barn og unge er en viktig del av Framfylkingens virke.*

Barn først!

Det er barna som skal arve jorden- en mangfoldig jord.

Framfylkingen vil ta vare på naturen og dens mangfold.

Framfylkingen har tradisjon både for å bruke naturen i vår virksomhet og å løfte fram saker som angår barn og det barn er opptatt av. Framfylkingens medlemmer har tidligere bestemt at miljøsakene er en av de viktigste sakene vi skal jobbe med.

Formidling av kunnskap om miljø og naturarv er derfor viktige oppgaver. Disse kunnskapene og holdningene skal gjenspeiles i vår aktivitet.

Det er helt naturlig at natur og miljø må inn i en plan som ivaretar arbeid med trygghet.

I senere tid har barn over hele verden streiket og sagt hva de mener om miljøtrusselen. Det er demokrati i praksis. Medlemmer har også engasjert seg i å plukke plast og søppel i nærmiljøet sitt. Hvilken framtid vil vi få uten engasjement for det mest grunnleggende for vår eksistens. Vi må ivareta jordkloden, slik at også framtidige generasjoner kan dra nytte av dens mangfold.

Framfylkingen har plass til alle!

Mangfold handler om mer en jordens naturressurser, mangfold er også de menneskene organisasjonen består av. I Framfylkingen bryr vi oss om hverandre og om miljøet; nasjonalt og internasjonalt. Det kaller vi solidaritet!

Menneskeverd handler om gjensidig respekt og toleranse og at alle mennesker er like mye verdt. Alle har rett til å føle denne likeverdigheten og bli godtatt uansett hudfarge, kjønn, seksuell legning, bakgrunn, kultur, tro eller funksjonsnivå.

Våre aktiviteter skal være åpne og tilgjengelige for alle grupper i samfunnet uavhengig av bakgrunn og funksjon. Mangfold gir styrke og åpenhet til organisasjonen. Framfylkingen må derfor *gå aktivt ut* å invitere og inkludere nye medlemmer i vårt felleskap. Framfylkingen er opptatt av at barn og unge skal ha fri i fritiden og ha like muligheter til å delta i fritidsaktiviteter i et mangfoldig organisasjonsliv.

Gjennom vår tilslutning til ALLEMED-NDFU, som er en nasjonal dugnad mot fattigdom og utenforskap blant barn og unge, har vi forpliktet oss til å forebygge utenforskap og gi flere barn muligheter til å delta i meningsfulle fritidsaktiviteter.

Fritidserklæringen bygger på FNs barnekonvensjon om barns rett til å delta i fritidsaktiviteter - uavhengig av foreldrenes økonomiske og sosiale situasjon. Fritidserklæringen som ble signert av regjeringen og en rekke organisasjoner 7. juni 2016, er signert på nytt i 2022 og gjeldende.

1. At alle barn og ungdom skal ha mulighet til å delta i fritidsaktiviteter og til å delta i lek som passer for barnets alder. Gjennom lek og aktivitet blir barn og ungdom inkludert i fellesskap og opplever tilhørighet og mestring.
2. At barn og ungdom skal involveres og ha innflytelse over sin lek og fritidsaktivitetene de skal delta i.

Framfylkingen har gjennom sitt medlemskap i Frivillighet Norge og LNU, landsrådet for norske barne og ungdomsorganisasjoner, også signert Fritidserklæringen og har som mål å tilrettelegge for deltakelse og inkludere alle.

Framfylkingen deltar også i Nasjonal dugnad mot fattigdom og utenforskap blant barn og unge (NDFU); ALLEMED om å jobbe med inkludering i fritidsaktiviteter.

Når man synliggjør Framfylkingens formål og inviterer åpent til aktiviteter kan det dekke et behov blant de som ikke har et sosialt fellesskap og fritidsaktiviteter fra før. Framfylkingens lokallag skal bli kjempegode til å invitere alle i sitt nærmiljø til sine aktiviteter. Målet er at alle framlag slutter seg til 'Inkluderingsdugnaden' og jobber aktivt med inkludering av barn, unge og familier.

Retten til å ha det gøy!

Mangfoldsplakaten

Frivillig sektor skapes av de som deltar. Større etnisk og kulturelt mangfold i befolkningen gir oss nye muligheter for utvikling av organisasjonen. En mangfoldig organisasjon har bredere oppslutning og flere ressurser å spille på. Mangfold gir mulighet for gjensidig læring, forståelse og respekt i møtet mellom menneskene. En mangfoldig organisasjon anerkjenner at vi er forskjellige og erkjenner at noen møter flere ulike barrierer for å delta. Ledelsen i vår organisasjon vil jobbe aktivt for å øke mangfoldet og oppfordrer samtidig medlemmene i Frivillighet Norge til å ta Mangfoldsplakaten i bruk i sine organisasjoner.

Ville

Vi oppmuntrer alle ledd i organisasjonen til å øke mangfoldet.
Vi er villige til å endre oss for å nå inkluderingsmålene våre.

Dette får vi til ved å:

- sette av nødvendige ressurser til å jobbe for å øke mangfoldet.
- sette oss konkrete mål for å øke mangfoldet på alle nivå i vår organisasjon.
- spørre oss om noe ved organisasjonskulturen vår hemmer mangfoldet.

Gjøre

Vi har aktiviteter og møteplasser som inkluderer etniske og kulturelle minoriteter.
Nye aktiviteter og møteplasser utvikles sammen med de vi vil nå.
Vi identifiserer og senker barrierer for deltakelse i organisasjonen.

Dette får vi til ved å:

- legge inn mål og tiltak for økt mangfold i organisasjonens planer.
- øke kunnskapen vår om mangfold og jevnlig vurdere hvem vi ikke når.
- øke mangfoldet når vi velger nytt styre eller ansetter medarbeidere.

Sjekke

Vi sjekker om arbeidet med mangfold gir resultater.
Vi sjekker om vi ivaretar mangfold når vi kommuniserer og tar beslutninger.
Vi sjekker om vi tar i bruk kompetansen hos mangfoldet av de som er i organisasjonen.

Dette får vi til ved å:

- bestemme hvordan vi måler mangfoldet vårt og hva vi bruker målingen til.
- kartlegge ressurser og kunnskap om mangfold i egen organisasjon.
- sjekke om språk og bilder vi bruker viser at vi vil inkludere og være mangfoldige.

Generalsekretærens fem tips til inkluderingsarbeidet:

1. Gi plass til alle – vær åpen.

Alle mennesker har behov for å bli inkludert og føle at de er en del av fellesskapet. Inkludering er ikke ensartet. For å bli trygg nok til å delta og møte opp, må jeg vite at det er en plass til meg og føle meg velkommen.

2. Ta imot tilbudene om hjelp og lytt til nye ideer

Forteller noen om en idé de har? Sier noen at de ønsker å gjøre noe? Si **ja, takk!**
Det gir motivasjon. Vi må oppmuntre folk til å bidra.
Let aktivt opp folk som har lyst til å bidra med noe.

3. Aktiv rekruttering.

Har framlaget sjekket om *alle* i lokalmiljøet vet om muligheten til å bli med i aktivitetene/møtene deres?
Hvor er det behov? Organisasjoner som vår bør stille opp og lage aktiviteter til de som trenger det, man må ta dem aktivt med i aktivitetene. Det er ulike årsaker til at noen ikke tør å komme. Kanskje dere kan få nye medlemmer gjennom å lage aktiviteter for de som kjeder seg, fordi de ikke *kan* delta i fritidsaktiviteter på grunn av dårlig økonomi eller av andre årsaker. Bruk også verktøyet ungfritid.no til å synliggjøre framlaget.

4. Ung deltakelse.

Har barn og unge reell makt? Får de delta i viktige beslutninger? Analyser driften i framlaget/fylkeslaget. Man må tørre å slippe unge til i styrer og gi dem mulighet til å ta ansvar. Ikke nøl, men få med de yngste også!
Medvirkning må dere tilrettelegge for, man kan ikke forvente at det kommer av seg selv. De fleste har lyst å bidra om de får lov, og da vil både interessen og samholdet øke.

5. Samarbeid med andre, og vær synlig!

Ta sjanser! Våg å se nye muligheter der du ikke trodde de fantes. Se etter nye samarbeidspartnere, kanskje det vil gi motivasjon dere ikke visste dere hadde.
Bruk ALLEMED Inkluderingsdugnad. Bruk også verktøy som Ungfritid.no!
Slik blir organisasjonen og tilbudet i framlaget enda bedre.

Trygge barn er glade barn

Trygg organisasjon med trygghetsgaranti

I Framfylkingens aktiviteter er det mange hensyn å ta. Framfylkingens ansvar er å være tydelig på retningslinjer og tilrettelegge for mangfold og god trivsel. Man kan ikke se hva slags erfaringer våre medlemmer bærer med seg. Noen barn lever med rus i familien og kan være preget av det. Våre medlemmer kan ha vært utsatt for omsorgssvikt, mobbing og/eller lever med traumer.

I Framfylkingen må det være rom og forståelse for ulik adferd, men samtidig er det viktig å ha rammer og tydelige grenser slik at alle skal føle seg trygg og ivaretatt. Da trenger vi tydelige voksne og engasjerte barn og unge for å forebygge skader. Barn trenger gode og trygge omsorgspersoner rundt seg.

Vi har alle et ansvar for å stoppe vold i nære relasjoner, det er ikke et privat anliggende, alle barn er våre barn. For barn kan det å oppleve eller være vitne til vold i familien føre til varige skader (traumer) Mistenker du vold, får vite om at barn og unge er utsatt for vold eller er vitne til vold i hjemmet, plikter du å melde ifra. Å stoppe vold er unntatt taushetsplikten (straffeloven § 196) Å melde vil føre til at både barnet og familien vil få hjelp og veiledning.

TRAUME

Traume betyr skade.

Felles for hendelser som kan være traumatisk er at de innebærer en trussel mot eget eller andres liv, og/eller fysisk og/eller psykisk integritet. Hendelsene er erfaringer utenom det vanlige og som vil oppleves som en påkjenning for enhver.

Vedvarende påkjenninger fra tidlig barndom omtales ofte som «komplekse traumer» eller «utviklingstraumer». Slike traumer kan gi omfattende skader på barns utvikling, deriblant svekket helse, livskvalitet og sosial fungering.

Barna vil ofte trenge spesielt tilrettelagt omsorg og behandling, noe som krever traumespesifikk kompetanse hos hjelperne.

(kilde: RVTS ØST)

Vi vil bryte tausheten og øke kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn.

Framfylkingen skal gi voksne nok kunnskap til å se og mot til å handle. Vår oppgave er også å gi barn tilstrekkelig kunnskap om hva overgrep er og til å sette ord på det. Vi må gi rom for at de og tør å si ifra dersom de har blitt utsatt for overgrep eller vet om noen som har blitt det.

«Vi må tåle å se - vi må tåle å høre – vi må tørre å handle»

Du kan *ikke* være nøytral til seksuelle overgrep. Alle som omgås barn og unge skal vite hva de skal gjøres dersom det oppdages eller er mistanke om vold, trakassering eller overskridende seksuell adferd. Dette er ulovlig og skal straks meldes fra om til politi og rapporteres til varslingsutvalget. Hvert framslag bør utpeke en person med ansvar for slik beredskap.

Å være ung i dag

Overgrep skjer ikke bare i relasjonen voksen-barn, men dessverre også mellom unge. I sosiale medier er risikoen stor for å bli utsatt for seksuelle overgrep og krenkelser. Mange barn og unge har andre grenser for hva de gjør på nett, enn hva de ville gjort i den virkelige verden. De føler seg mer anonyme. Det gjør det lettere å snakke om gode og vonde følelser; for eksempel om kropp og seksualitet. I tillegg er det mange som vil bli anerkjent og få oppmerksomhet fra andre. Dette gjør barn og unge sårbare for mennesker som ønsker å utnytte dem.

Framfylkingen mener at barn og unge skal slippe å oppleve adferd

som gjør dem utrygge og engstelig for konsekvenser av voksnes og ungdoms rusbruk. Rus påvirker din dømmekraft og gjør deg mindre kritisk til egne grenser.

Ungdom i Framfylkingen ser sammenhenger mellom krenkelses og kunnskap. De etterlyser bedre opplæring og mener at skolen også har et ansvar. Seksualundervisning må være kunnskapsrik, naturlig og modig. Undervisningen må formidles av kompetente lærere. Å få kompetanse på å snakke sammen om seksualitet og kunne bruke gode begreper, kan føre til at barn og unge bedre forstår og setter grenser for uønsket seksuell adferd.

Nettvenn og nettvett

Nettvett må læres. Vi har alle et ansvar for å være en god rollemodell når vi bruker internett og sosiale medier. Tenk på hva barn får tilgang til når de får en mobiltelefon eller Ipad. De er enda mer sårbare enn voksne for å bli utsatt for press og krenkelses.

En av de største utfordringene vi har i kampen mot mobbing og hat er utviskede grenser for oppførsel og akseptabel kommunikasjon i sosiale medier. Det er ikke akseptabelt at mobbing og hatprat daglig skjer i sosiale medier. Det å være sosial på nettet er noe annet enn å møtes ansikt til ansikt, man føler seg mer anonym. Internett gjennom nettbrett, mobiltelefoner og andre digitale plattformer er en del av vårt daglige liv. For mange barn og unge er nettverden lik den virkelige verden. Venner på nettet kan være like gode venner som «virkelige» venner. Hvis nettvennen er din eneste venn, blir det vanskelig å sette grenser og ikke gi personlig informasjon.

Når det gjelder seksuelle overgrep er politiet i Norge bekymret for utviklingen. Hver dag blir barn utsatt for overgrep på internett. Derfor må også barn rustes til og lære hvordan de kan sette og respektere grenser og ta ansvar for hverandre også på nett. Mange barn og unge blir lurt på internett av voksne som er seksuelt interessert i barn. De voksne tar i bruk nettprat, apper og spill for å komme i kontakt. Nettvennen kan like gjerne være en voksen overgriper som skjuler seg bak en mer lokkende profil. Snakk med barna om hvem de har kontakt med på nettet.

Regler og etikk for bilder av barn på nett

Når vi som arrangerer aktiviteter for og med barn skal dele bilder eller film, må du forholde deg til både personopplysningsloven og åndsverkloven. I tillegg må du vurdere om det er riktig å dele disse bildene. Selv om det kan være lov, trenger det ikke nødvendigvis å være lurt eller etisk riktig.

De unge skal lære seg kjøreregler for hva som er greit å dele om seg selv, men de skal også lære seg å respektere andres grenser knyttet til bildedeling. Det er derfor viktig at barnehager, skoler, foreldre og andre går foran som gode forbilder – særlig når det gjelder bildedeling, enten det er på en nettside, en blogg, i sosiale medier eller i mer lukkede fora. Det er mange som ikke ser ut til å tenke på at barn faktisk har rett til personvern og privatliv.

Både foreldre, ansatte i skoler og barnehager, ledere av frivillige organisasjoner og andre som håndterer bilder av barn, bør lese og forholde seg til Datatilsynets veiledning "*I beste mening om bilder av barn på nett*". Veiledningen går på en oversiktlig måte gjennom hva dere må tenke på hvis dere ønsker å ta eller dele bilder av barn.

Framfylkingen har 'trygghetsgaranti'

Framfylkingen innser at man aldri kan garantere trygghet 100% og at slike garantier kan skape falsk trygghet. Allikevel skal vi innføre de tiltak vi mener ivaretar på best mulig måte å sikre barn og unge trygge og gode miljøer.

Risikovurdering er en metode for å forberede seg og sikre at uønskede hendelser ikke skjer uten at det er beredskap på plass. Styret i framlaget bør gjennomgå en risikovurdering i forkant av alle aktiviteter de arrangerer eller jevnlig på generelt grunnlag. Trygghetsgaranti er et aktivt og radikalt skritt å gå, men sammen med risikovurderingen, forebyggende arbeid og beredskapsplaner vil Trygghetsgarantien være vårt tydelige verktøy i kampen for barnas rett til en trygg fritid.

Den skal garantere at vi skal jobbe forebyggende for å unngå overgrep, beskytte mot overgrep og skal sørge for at medlemmer opplever at det er trygt å delta på aktiviteter og være sammen med andre i Framfylkingen.

I Framfylkingen skal alle voksne/ledere/tillitsvalgte undertegne trygghetsgarantien før de er i organisert aktivitet sammen med barn og unge. Framlaget sørger for at gjennomgang av beredskapsplaner blir rutine samtidig med signeringen av trygghetsgarantien når en tar verv, får oppgaver og ansvar i driften av lagets aktiviteter. Det gjelder også for sentrale og nasjonale aktiviteter. En slik garanti vil bidra til bevissthet for de som undertegner og trygghet for de som deltar.

Trygghetsgarantien (skjema) ligger på nettsiden vår for nedlasting under fanen lokallagene.

Beredskapsplan mot vold og seksuelle overgrep

En beredskapsplan for forebygging av vold, trakassering og seksuelle overgrep er viktig for å belyse temaet og vite hva man skal gjøre for å unngå slike hendelser og unngå dem. Den beskriver også hva man skal gjøre om man får kjennskap til vold og overgrep.

Planen kan hentes på nettsiden vår under fanen lokallagene.

Beredskapsplan for leir og større arrangement

Hvert lag må ha en egen beredskapsplan for sine aktiviteter og virksomhet. Når det arrangeres leir, skal det lages en beredskapsplan for det.

Leirledere, gruppeledere og andre ansvarlige skal vite og være drillet på hva som skal gjøres når ulykken er ut. Hva er instruksene vi følger hvis det begynner å brenne. Hva skal vi gjøre når det oppstår skade; små og store. Hvem har ansvar for hva? Hvordan skal vi forebygge og øve. Alt det må være beskrevet og gjennomgått for hvert arrangement man har ansvaret for.

Mal finnes på nettsiden vår.

Risikovurdering er å stille spørsmål om hva som kan gå galt og finne ut hva man skal gjøre?

Svar på disse spørsmålene:

- *Hvilke konsekvenser kan det få?*
- *Hva kan vi gjøre for å forebygge?*
- *Hvordan kan de negative konsekvenser minskes?*
- *Hvem skal gjøre hva om det skjer?*

Rutiner for innhenting av politiattest og konsekvenser.

For å sikre at Framfylkingens ivaretar barns trygghet på våre arrangement er ikke en politiattest tilstrekkelig, det er nødvendig å forebygge mot overgrep og vold i tillegg. Politiattester kan virke forebyggende og medfører at mulige overgripere lar være å engasjere seg i organisasjonen, men en politiattest uten merknad er ikke en garanti mot overgrep. De fleste overgrep bli ikke anmeldt, og få anmeldelser ender med dom.

Ved arrangementer med overnatting som leir og lignende kan det være riktig å innhente politiattester for alle voksne som skal lage aktiviteter og/eller være tilstede sammen med barn og unge

Skal det søkes i forbindelse med arrangement i framlaget, er styret ansvarlig for å bekrefte søkerens behov for attesten, men den enkelte aktivitetsleder søker selv.

Ta kontakt administrasjonen i god tid før arrangementet ved spørsmål om politiattester så hjelper vi dere i prosessen.

Varslingsutvalg Framfylkingen

Vi kan aldri bli helt sikre på at alle oppfører seg slik vi forventer eller har regler for. Noen ganger skjer det brudd på våre etiske regler og retningslinjer, noen er mer alvorlige enn andre.

Et varsel er en melding om en hendelse som kan være et brudd på etiske retningslinjer. Varsling i en organisasjon betyr å melde fra enten skriftlig eller muntlig til en leder og de ansvarlige i organisasjonen. Det er viktig å si ifra om uønsket oppmerksomhet eller ubehagelige hendelser slik at ledere i organisasjonen blir klar over hva som skjer og kan ta tak i det.

Derfor skal det være informert om på alle nivåer at Framfylkingen har et varslingsutvalg som kan kontaktes om varselet eller saken ikke kan løses på et lavere nivå i organisasjonen. Selv om saken har skjedd lokalt er det viktig å understreke at varslingsutvalget kan ta imot *alle* varsler uavhengig av hvem, hvor og hva.

Varslingsutvalget er omfattet i vedtektene i paragraf § og sanksjoner under paragraf § Framfylkingen består av leder, nestleder og generalsekretær, (Arbeidsutvalget) og vil være ansvarlig for håndtering av varslingssaker fra start til slutt. De vil si at leder, generalsekretær og nestleder i styret kommer sammen når et varsel kommer inn.

De er en del av varslingsutvalget i kraft av sitt verv eller stilling og vil ikke formelt velges til oppgaven. Det er varslingsutvalgets oppgave å sørge for at alle involverte er ivare tatt og fulgt opp. Vara settes inn ved behov fra sentralstyret i rekke.

POLITIATTEST

Framfylkingen kan ifølge Politiregisterforskriften § 34-1 kreve politiattest (begrenset attest) for ledere som har oppgaver og ansvar for fritidsaktiviteter hvor mindreårige deltar, som leir og lignende.

Politiattesten er en barneomsorgsattest og opplyser om seksualforbrytelser mot barn eller voksne, drap, narkotikaforbrytelser (med tidsbegrensning) og grov vold- eller ranskriminalitet, ref. Politiregisterloven § 39 første ledd.

Ingen andre straffbare forhold kommer fram på attesten som frivillige organisasjonen ber om.

Varslingsrutiner:

- Alle varsler tas alvorlig
- Varsling kan mottas muntlig og skriftlig.
- Varsler kan være anonym
- Alle parter høres og får likeverdig behandling.
- Alle varsler, og prosessen for varselet, dokumenteres skriftlig av varslingsutvalget med tidslinje.
- Varslingsutvalget vurderer og håndterer innkomne saker og fatter vedtak.
- Sentralstyret er ankeinstans.

Grunnleggende prinsipper for håndtering av alle saker

Disse er prinsippet om å ikke dele fortrolig informasjon (konfidensialitet), å være upartisk og ikke ha personlige interesser i saken (habilitet), og at den det varsles om får forklare seg om det hen er anklaget for (kontradiksjon).

Personvernsærklæring

Personvern handler om retten til å ha et privatliv og retten til å bestemme over egne personopplysninger. For oss som frivillige organisasjoner frivillig organisasjon handler det om at medlemmer og samarbeidspartnere skal kunne ha tillit til oss og hvordan vi behandler deres persondata.

Med den nye ordningen blir det flere *rettigheter* for forbrukeren og flere *plikter* for organisasjonen. Kort oppsummert innebærer dette at alle som jobber, er tillitsvalgte eller frivillige i en vår organisasjon og som håndterer personopplysninger, må forholde seg til flere regler for håndtering av personopplysninger.

Personvernregler; GDPR = General Data Protection Regulation er en regulering som tredder i kraft 25. mai 2018 og tok over Personopplysningsloven. GDPR gjelder for alle virksomheter i alle land i EU/EØS.

Framfylkingen har en personvernerklæring i tråd med GDPR som gjør rede for vår håndtering av personopplysninger og bruk av foto som samles inn for å utøve våre tjenester overfor medlemmer og andre vi jobber med.

Behandlingsansvarlig i organisasjonen er generalsekretæren om ikke oppgaven er delegert. Henvendelser for innsyn, retting eller sletting av personopplysninger kan gjøres til fram@framfylkingen.no

Behov og håndtering av opplysninger

Tenk alltid på hva slags informasjon det er behov for, når dere ber om opplysninger fra medlemmer/deltakere, og hvem som skal ha tilgang til den informasjonen og be om samtykke om noe skal deles. Styrer og utvalg som innhenter informasjon til sine aktiviteter må være oppdatert på hvilke regler som gjelder. Ved bruk av påmeldingsskjema-’lenke’ er det viktig å legge inn informasjon om hvordan opplysningene dere får håndteres og innhent alltid samtykke.

Hva betyr samtykke?

Hvis noen vil bruke bilder eller andre opplysninger om deg, må de spørre om lov først. De må få det som kalles et samtykke fra den det gjelder. Frem til en fyller 13 år, har foreldrene ansvaret for å ta slike avgjørelser for barnet. I noen sammenhenger, bestemmer de helt fram til hen er 18 år.

Alle nevnte skjema, maler, vedlegg som skal brukes i aktuelle tilfeller, finnes på vår nettside www.framfylkingen.no eller kan skaffes ved henvendelse til administrasjonen.

Kilder vi har brukt er Kripos, Redd Barna, Frivillighet Norge, Datatilsynet og LNU.

Handlingsplanen for bruk og oppfølging av planen i alle ledd:

En demokratisk prosess for å sikre trygg organisasjon arbeidet i Framfylkingen:

-Styrer og utvalg på alle nivå lager skjema med mål og tiltak som eksempelet viser.

-Handlingsplanen rulleres deretter på årsmøtet hvert år.

-Endringsforslag til planen for organisatoriske og etiske retningslinjer sendes som forslag til landsmøtet.

Lokalt nivå	Tiltak	Ansvar	Tid	Mål
ABC framlag	Trygghetsgaranti undertegnes i styret	Leder/styret	Årsmøtet eller 1. møte etter ferien	Sikre trygg og inkluderende organisasjon på lokalt nivå
ABC framlag	Gjennomgang av risikovurdering og beredskapsplaner	Leder/styret		Sikre trygg organisasjon på lokalt nivå
ABC framlag	Velge beredskapsansvarlig		Styremøter	Ansvarliggjøring
Fylkeslag/framlag	Temakveld for medlemmer	Styre/ledere		Bevisstgjøre hva det innebærer å være en trygg, inkluderende og åpen organisasjon
Alle framlag	Gjennomgang kontinuerlig	Lags styrer	Årsmøtet	Sikre gode rutiner og oversikt

Nasjonalt nivå	Tiltak	Ansvar	Tid	Mål
Organisasjons utvalget	Rullerer innspill til temaer i Trygg strategien	Sentralstyret /utvalg	Årlig	Sikre god prosess og innhold
General sekretær	Oppfølging av vedtak	Sentralstyret	Fram til frist	Sikre pedagogisk og riktig innhold
Sentralstyret	Avsetter tid og midler til opplæring /styrekurs	Sentralstyret	Årlig	Sikre at framlagene kar kunnskap om tiltakene
Alle framlag	Plan sendes til framlag og fylker Og er tilgjengelig på nettsiden	General-sekretær	løpende	Demokratisk og strukturell iverksettelse av planens innhold

Egne notater

Alle barn er våre barn



FRAMFYLKINGEN
LOs barne- og familieorganisasjon

Planen er laget på initiativ fra sentralstyret og utarbeidet av Tonje Tovik, generalsekretær i samarbeid med Framfylkingens organisasjonsutvalg. Planen ble vedtatt første gang på Framfylkingen 19. landsmøte på Ringsaker2019 og skal rulleres på hvert landsmøte.

Siste endringer ble vedtatt på Framfylkingens 21. landsmøte i 2023